

DR. NAGY ANDOR

Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola
Eger

Magyar Médiapedagógiai Kutatóintézet

ELŐZMÉNYEK

Több mint három évtizede foglalkozunk a médiumok pedagógiai problémáinak kutatásával, oktatásával. A egri tanárképző főiskola tanszékén kialakított „műhely” felismerve a média tömeghatásában rejlő lehetőségeket, előbb a filmmel, annak elméleti, történeti, esztétikai vonatkozásaiival foglalkozott. A 60-as évek közepén – amikor bevezették iskoláinkban a filmesztétika oktatását – tanfolyamokat szerveztünk pedagógusoknak, előadásokat tartottunk iskolákban, klubokban...

Részt vehettünk a Magyar Iskolatelevízió születésénél, majd elköteleztük magunkat a tévépedagógia mellett. Partnerként dolgoztunk együtt közel három évtizeden át az iskolatelevízió vezetőivel, munkatársaival. Véleményeztünk műsorokat, forgatókönyveket, koncepciókat alakítottunk ki az iskolatelevíziós műsorok korszerűsítése érdekében. Javaslatokat fogalmaztunk meg, amelyekből egy-egy esetben országos mozgalom bontakozott ki. Ilyen volt például a „Televíziót minden iskolának!”, ill. a Családi Kör klubmozgalom. E mozgalomhoz – amely kiválóan szolgált a műsorsorozat utóéletét – országos bázist alakítottunk ki, amely évente találkozót szervezett a klubvezetők számára Budapesten.

Helyi, megyei, országos, majd nemzetközi iskolatelevíziós szemináriumokat rendeztünk Egerben. E rendezvénysorozat sikerét jelenti, hogy 1994-ben úgy határoztunk, hogy a magyar iskola születésének 1000. évfordulóját Egerben oktató-televíziós világkonferenciával ünnepeljük meg, amit az elmúlt évben be is jelentettünk.

Tudományos fokozataink, publikálásaink, hazai és nemzetközi konferenciákon tartott előadásaink mellett jelentős szerep jutott a pedagógusjelölteknek is, akik tudományos diákköri dolgozataikkal, diplomamunkáikkal bizonyították felkészültségüket, és öregbítették az egri főiskola hírnevét.

A Művelődési Minisztérium ún. VI. sz. kutatási főiránya keretében gazdájává váltunk a médiapedagógia-kísérlet irányításának. Hazánkban számos bázist alakítottunk ki, amely kiválóan funkcionált.

A jelenről

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a Magyar Televízióban egyre szerényebb szerepet töltenek be a pedagógiai műsorok, jóllehet talán soha nem volt olyan igény hazánkban a tanulóknak, a szülőknek, a pedagógusoknak sajátos műsorokkal történő támogatására, mint jelenünkben. Tény, hogy oktató-televízióknak is korszerűsödnie kell, új tartalommal, élményszerű közlésmóddal, a modern technika széles körű felhasználásával kell megjelenjen műsorainak. Szerepet kell vállaljon az alternatív pedagógiai rendszerek terjesztésében, a Nemzeti Alaptanterv tartalmának, koncepciójának megismertetésében, a helyi tantervek készítésében, a korszerű módszerek, technikák terjesztésében, a felnőttoktatásban, a szülők pedagógiai kultúrájának fejlesztésében, a pedagógusok továbbképzésében stb.

Örömkre szolgál, hogy a médiaismeret végre hazánkban is a tanterv részévé vált. Problémát az okoz, hogy maga a pedagógus sincs felkészítve e tárgykör terjesztésére, közvetítésére. Pedagógusképzésünk ismét csupán követi és nem megelőzi a közoktatás reformját.

Részben a médiapedagógia iránti elkötelezettségünk okán, részben a jövő lehetőségeit és problémáit érzékelve alakítottuk ki ez év nyarán elgondolásunk: a *Magyar Médiapedagógiai Kutatóintézet* létrehozását egri és budapesti székhellyel.

A közhasznú társaságként működő intézet nyereség- és vagyonszerzési cél nélkül, számos funkciót kíván felvállalni és megoldani kvalifikált, több, tudományos fokozattal is rendelkező médiaszakember bevonásával.

Partnerkapcsolatot alakít ki a Magyar Rádióval és a Magyar Televízióval, a Duna Televízióval, az EBU (svájci központ)-val, a Filmtudományi Intézettel, a HUNDIDAC Szövetséggel, a Magyar Tudományos Akadémiával, a MTA Miskolci Akadémiai Bizottsággal, az európai médiapedagógiai kutatóintézetekkel, a pedagógusképző intézményekkel, a fővárosi és a megyei pedagógiai intézetekkel stb.

Vállalunk megbízások alapon koncepciófejlesztést, műsorelemzést, oktatást, archiválást, konferenciák szervezését stb. Együttműködési megállapodásunk értelmében az egyes televíziós műsorok (sorozatok) fogadtatásának, ill. hatásának elemzését, oktató-televíziós műsorok újraszerkesztését és esetleges terjesztését....

Jövőkép

Ezen a nyáron tudtuk meg, hogy a Magyar Televízió elnöke anyagi okok miatt nem tudja támogatni az 1994-ben bejelentett, 1996-ra tervezett oktató-televíziós világkonferenciát, így intézetünk vállalta annak rendezését – remélve a támogatók megnyerését. Szeretnénk bízni abban, hogy Franciaország és Olaszország után Magyarország is méltónak bizonyult a házigazdaszerepre, hogy hozzájárulhatunk a világ oktató-televízióinak korszerűsödéséhez, hazánk nemzetközi elismeréséhez.

Néhány nappal ezelőtt Egerből indult útjára a Nemzeti Alaptanterv. Miniszterünk a nálunk rendezett országos pedagógiai konferencián jelentette be, hogy a kormány jóváhagyta az iskolák alapdokumentumát, és ezzel a ténnyel új korszak kezdődött a magyar közoktatásban. Intézetünk a NAT-ban szereplő médiaismeret terjesztésében jelentős perspektívát lát, hiszen a pedagógusok tömegét kell felkészíteni annak metodikájára. Tervezzük, hogy 1996 februárjában a fővárosi és megyei pedagógiai intézetekkel közösen tanfolyamokat rendezünk.

Elgondolásaink között szerepel, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Neveléstudományi Tanszékével közösen, médiapedagógia szak indítása, előbb kísérletképpen másoddiplomás levelező tagozaton, egri székhellyel. A szakalapítással összefüggő program kidolgozását, majd a szervezőmunkát és a feltételek biztosítását az intézet vállalja a nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével. (Az USA-ban már New Mexikó államban bevezették a televíziós ismeretek oktatását, és további 15 államban folynak e tárgy bevezetésének előkészületei!)

Szeretnénk elérni, hogy intézetünk hozzájáruljon a médiumok tudatosabb felhasználásához, hogy a televízió, a video és a számítógép tömegekre gyakorolt hatása pozitív irányban változzon, hogy a legmodernebb eszközök is képesek legyenek az ember szolgálatába szegődni, hogy képesek legyünk a technikát – amit mi hoztunk létre – uralni, hogy a civilizáció termékei az áldást hozzák ránk, és ne átkot jelentsenek.

